

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

1

בפני כב' השופט ארז שני

תובעים

1. י. ס.

באמצעות ב"כ עו"ד ריטה חייקין

נגד

1. ג. ט.

באמצעות ב"כ עו"ד עיינה אונגר - לטין

נתבעים

2

3

פסק דין

4

5

6 בפני תביעת אם למזונות 2 קטינים, מדור, הוצאות אחזקתו וכן למזונות אשה, אשר הוגשה ביום
7 21/1/2021, כנגד אבי הקטינים.

8

9

רקע

10 התובעת (להלן: "האם") והנתבע (להלן: "האב" וביחד: "הצדדים") נישאו זל"ז בשנת 2008, בנישואין
11 אזרחיים בקפריסין.

12

13

האב יהודי ואילו האם חסרת דת.

14

15 מנישואין אלו נולדו לצדדים שני בנים – ... כבן 11.5 שנים (12/7/2009) (להלן: "הבן הבוגר") ו... כבן
16 כמעט 4 שנים (31/5/2017), (להלן: "הבן הצעיר" וביחד "הקטינים").

17

18 יחסי הצדדים לאורך השנים ידעו עליות ומורדות, אף כללו אירועי אלימות, ובחודש נובמבר 2019 עזב
19 האב את דירת הצדדים ועבר להתגורר בגפו בדירה שכורה בעיר האם נותרה להתגורר בדירת
20 הצדדים ב....., דירה שכורה אף היא.

21

22 בין הצדדים התנהלו הליכים נוספים להליך זה, בין היתר בעניין משמורתם של הקטינים וזמני שהות
23 (תלה"מ 19-11-28463) אותה הגיש האב, ובה קבעתי, במסגרתו של דיון אותו קיימתי ביום 25/5/2020

24

כך:

25

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

1 **"בנסיבות העניין, לעת הזו אין בדעתי להעניק משמורת זמנית למי מההורים, כך ששניהם**
2 **נחשבים לעת הזו כפי שהמליצו שירותי הרווחה, כבעלי אחריות הורית משותפת".**

3
4 לאחר הידברות הצדדים ביניהם, הודיעוני כי מסכימים הם על משמורת משותפת לקטינים, ניתן תוקף
5 של פסק דין להסכמה זו וכן נקבע כי זמני השהות של הקטינים עם כל אחד מהוריהם יהיו כפי המלצות
6 תסקיר הרווחה מיום 19/1/2020, קרי זמני שהות שוויוניים.

7
8 משלא "נרגעו הרוחות" והתייצב המצב, הגיש האב ביום 29/12/2020 תובענה לצמצום זמני השהות
9 בין האם לבין הקטינים, מינוי פקידת סעד וקבלת תסקיר משלים משירותי הרווחה
10 (תלה"מ 20-12-65741).

11
12 דיון התקיים ביום 28/1/2021, ובו הורתי את שירותי הרווחה להגיש תסקיר משלים בעניין הצדדים
13 וכן קבעתי שיחה עם הקטין (הבוגר) ליום 23/2/2021.

14
15 בד בבד לתביעתה זו של האם, הגישה היא בקשה למזונות זמניים לקטינים, ולאחר שהוגשה תגובת
16 האב, נקבעה התובענה לדיון, בו, משעה שהצדדים לא הגיעו ביניהם להסכמות, ניתנה הצעת בית
17 המשפט בעניין מזונות הקטינים, וכך:

18
19 **"הצעתי פשוטה מאוד – אומר בית המשפט המחוזי לקטין ראשון לפחות 1,700 ₪,**
20 **קטין נוסף לא מכפיל עצמו, אז זה 1,500 ₪ ועד כאן קיבלנו סך 3,200 ₪ בשו"פ.**
21 **קשה מאוד למצוא דירה שהיא פחות מסך 4,000 ₪ לחודש וגם סך 5,000 ₪ זה לא**
22 **סכום מטורף באזורים שהוא רוצה כדי לקיים את זמני השהות השוויוניים ולכן,**
23 **בערך יעלה המדור כולל אחזקת מדור בסביבות עוד 3,000 ₪ ויחד זה סך 6,200 ₪. סך**
24 **6,200 ₪ הוא בלתי סביר בנסיבות של זמנים שוויוניים בין שני ההורים, אך יש הורה**
25 **מרכז וזה אומר שרוב ההוצאות השוטפות שלא קשורות כל כך במדור "נופלות" על**
26 **האם ולכן הסך 6,200 ₪ יורד לכ- 4,800 ₪. באנו להוצאות חריגות, חינוכיות וכן הלאה**
27 **– הכנסות האב גבוהות יותר מהכנסות האם והייתי מחלק 70% על האב ו- 30% על**
28 **האם ונגמר העניין. זו ההצעה".**

29
30 הצדדים הסכימו להצעה זו וביקשו ליתן ארכה להגשת הסכם בכלל העניינים הפתוחים בתוך 30 ימים,
31 לה כמובן נעתרתי, וקבעתי כי עד להחלטה בעניין מזונות קבועים לקטינים, יעביר האב לידי האם סך
32 4,800 ₪ לכל חודש בעבור מזונות הקטינים כולל מדורם ואחזקתו, וכי הוצאות חריגות ישולמו על ידי
33 הצדדים ביחס של 70% על ידי האב ו- 30% על ידי האם.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

ביום 30/6/2020, המועד בו נקבע לאישור ההסכם, הודיעו הצדדים כי לא עלה בידם להגיע להסכמות ונקבע מועד לדיון הוכחות.

טענות הצדדים

טענות האם

הצדדים נשואים, ניהלו חיים משותפים משך 17 שנים, נפרדו ביום 21/10/2019 וטרם הותרו נישואיהם. הצדדים הינם בני דת מעורבים ועל כן חלות עליהם הוראות סעיף 3(א) לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות).

האם עתרה למזונות הקטינים (סעיפים 20 ו- 28 לכתב תביעתה), כדלקמן: בעבור הבן ... (הבוגר) – סך 2,250 ₪ לחודש, על פי הפירוט הבא: מזון – 1,000 ₪, ביגוד – 350 ₪, פעילות העשרה – 150 ₪, אינטרנט, כבלים – 300 ₪, מוצרי הגיינה, משחות, תכשירים – 400 ₪, סלולרי – 50 ₪.

בעבור הבן ... (הצעיר) – סך 2,200 ₪ לחודש, על פי הפירוט הבא: מזון – 1,000 ₪, ביגוד – 350 ₪, פעילות העשרה – 150 ₪, מוצרי הגיינה, משחות, תכשירים – 400 ₪, שונות – 300 ₪. (בסיכומים אותם הגישה האם, הוסיפה היא כי סעיף זה כולל דמי כיס, הוצאות ימי הולדת והוצאות דחופות בלתי צפויות).

בנוסף לצרכים אלו, עתרה היא להוצאות חינוכיות, בהן יש לחייב את האב במחצית מעלותן, כדלקמן, וכן בהוצאות רפואיות שאינן מכוסות על ידי סל הבריאות:

(...) - עלות לימודים ודמי וועד כיתה – 1,300 ₪ לשנה.

חוג "צופים" – 280 ₪ לחודש.

חוג כדור סל – 250 ₪.

(...) - עלות שכר לימוד בגן ממלכתי.

צהרון – 935 ₪ לחודש.

בסיכומי התשובה אותם הגישה האם טענה כי מדובר בצרכים כפי צרכי קטינים בני גילם, ובכלל פסיקת בע"מ 919/15 "אינה רלוונטית" למקרה זה.

האם מתגוררת בדירה, תוך שהיא לשיטתה משלמת שכר דירה בגובה 5,000 ₪, אינה מקבלת סיוע בשכר דירה ועותרת להשתתפות האב בגובה 40% מדמי המדור, ומוסיפה כי ככל שיתקבל סיוע, יש לקבוע כי האב יישא בהפרש בין שכר הדירה לבין הסיוע הכלכלי.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

1 בנוסף לעלות המדור, לאם הוצאות משק בית חודשיות בסך 3,000 ₪ לחודש הכוללות תשלומי חשמל,
2 ארנונה, גז, הוט ותיקונים לבית, אותן לא פירטה בסכומים, אלא צירפה מספר אסמכתאות בעבור
3 תשלומים אלו. בסיכומים אותם הגישה, עתרה האם לסך 2,420 ₪ בעבור הוצאות אלו.
4 יש לחייב את האב בסך 40% מהוצאות המדור ואחזקתו בסך 3,200 ₪.
5

6 עוד עתרה האם לחיוב האב במזונות אשה בסך 2,300 ₪ (סעיפים 33 – 34 לכתב התביעה), לאור
7 התפטרותה מעבודתה לבקשתו ומשעה שעזב הוא את הבית, הכוללים מזון - 700 ₪, ביגוד והנעלה –
8 300 ₪, תרבות, בילוי, אינטרנט – 100 ₪, בריאות - 300 ₪, טיפוח אישי (מספרה, קוסמטיקה) – 300
9 ש"ח, טלפון נייד – 100 ₪ ושונות – 500 ₪.
10

11 בהתאם לקביעת בית המשפט כי משמורתם של הקטינים הינה משמורת משותפת וזמני שהות שווים,
12 נקבעו מזונות זמניים בסך 4,800 ₪ לחודש וכן נשיאה בהוצאות חריגות ביחס של 70% לאב ו- 30%
13 לאם.
14

15 האם טענה כי התפטרה מעבודתה, הכנסתה כוללת קצבת ילדים מהמוסד לביטוח לאומי בסך 293 ₪
16 לחודש ומצבה הכלכלי כיום הוא בכי רע.
17

18 בסיכומים אותם הגישה האם טענה כי בשל מצבה הרפואי (גידול בראשה), הגישה היא בקשה לנכות
19 כללית לביטוח לאומי, ולאור זאת היא מוגבלת בחיפוש אפשרויות עבודה.
20 לעת עתה עובדת היא בעבודת החל מחודש 8/2020 ומשתכרת כ- 4,200 ₪ לחודש.
21

22 האם אינה יכולה לעבוד בתחום בו יש לה השכלה (....) מאחר ואין היא מוצאת עבודה בתחום זה.
23

24 מאתר מכירות משותף שהיה לצדדים בעבר, האב מנע ממנה גישה, מנע ממנה לעשות שימוש באתר,
25 ואין היא יכולה להשתמש בו.
26

27 בסיכומי התשובה אותם הגישה האם, טענה היא כי לעת עתה, בשל מעשה אלימות מצד האב אינה
28 יכולה לעבוד ב..... או בכל עבודה פיזית בה נדרשת העסקה בידיים, היא ללא כושר ופוטנציאל
29 השתכרות וכיום רק מנהלת אתר המייעץ ל.....
30

31 האב עבד ב... והשתכר בממוצע כ- 14,000 ₪ לחודש.
32

33 בנוסף האב משתכר מהכנסות עסק משותף (ניהול אתר מכירות) אשר היה בבעלות הצדדים המועברות
34 לחשבון האב והאם אינה יודעת מהו גובהן, אך ככל הידוע לה, השתכרותו הגיעה לסך 20,000 ₪.
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

1 האב סיים תואר ראשון ב..., ומוסמך ב..., בעל פוטנציאל השתכרות גבוה מאוד, איש מקצוע רב
2 תכליתי, בעל יכולת למידה ומתמחה בתחומים שונים.

3
4 טענת האב לנכות נעשתה מייד לאחר הדיון בו נקבעו המזונות הזמניים, אז החל לשנות טקטיקה
5 בניסיון להפחית את חיובו במזונות הקטינים.

6
7 האב בעבר נהג לקבל את חלק ממשכורתו באופן לא מוצהר ובכספי מזומן. האב מסתיר מידע והכנסות
8 בחוסר תום לב, אינו חושף את מצבו האמיתי, שהרי מדפי החשבון אותם צירף, ממוצע הכנסתו הגיע
9 לסכומים הנעים בין 16,790 ₪ ועד ל- 56,295 ₪. עוד עולה מדפי החשבון כי משאין האב מושך כספי
10 מזומן, הרי שככל הנראה הוא מנהל חשבון נוסף עליו לא הצהיר או מנהל את כספיו בדרך אחרת.

11
12 האב מתגורר בדירת יוקרה ב... בעלות שכר דירה בגובה 6,000 ₪ לחודש בתוספת דמי ועד בסך 1,100
13 ש"ח.

14
15 בבעלותו של האב אופנוע יוקרתי בעלות ביטוח שנתי בסך 3,000 – 4,000 ₪.

16
17 מפירוט כרטיסי האשראי אותם צירף האב, עולה כי הוא חי ברמת חיים גבוהה, כולל מסעדות, טיולי
18 נופש ועוד, כך שטענתו באשר לקושי כלכלי נסתרת באופן ברור מהתנהגותו.

19
20 מהמסמכים הרפואיים אותם צירף האב, עולה כי סובל ממחלה, דבר שמעולם לא הפריע לו לקבל
21 מקצוע, ללמוד באוניברסיטה, להתפתח, לנסוע לחו"ל, להתחתן וללדת ילדים ועוד. האב מנהל חיים
22 רגילים ללא שום שינוי מאז הפרידה, חרף הצהרתו.

23
24 נכותו היא נכות זמנית ואינה מעידה על מצבו האמיתי שכן עבד משך 7 שנים ב..., לא התלונן על
25 הלחצים ולא הגיש כל אסמכתא רפואית כי הדבר הפריע לו בעבר.

טענות האב

26
27 טענות האב הוגשו במסגרת תשובתו לבקשת האם לפסיקת מזונות זמניים וכן במסגרת הסיכומים
28 אותם הגיש.

29
30 אין להטיל על האב חיוב במזונות אשה נוכח פגיעה בזכות הקניין של האב ופגיעה בכבוד האדם, זאת
31 בשל הימנעותה לעבודה כשהיא מלאה טענות כלפיו, שכן התנהגותה הינה בבחינת חוסר תום לב.

32
33
34 האב יהודי והאם אינה יהודייה, הדין האישי לא חל על הצדדים ויש לקבוע כי המזונות ייפסקו בהתאם
35 לחוק המטיל חובה על שני ההורים לספק את צרכי ילדיהם הקטינים, מבלי להעדיף הורה זה אחר.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

עקרונו בע"מ 919/15 יכולים לשמש לצורך בחינת החיוב במזונות גם במקרים בהם הדין האישי אינו חל, ויש ליישם פסק דין זה גם על מקרה דנן.

יש לפטור את האב מתשלום מזונות הקטינים ולחלק בחלקים שווים את הוצאותיהם החריגות של הקטינים מן הנימוקים הבאים:

משמורת משותפת וזמני שהות שווים.

לאם יכולת הכנסה לפחות דומה לשלו.

מצבו הרפואי מאפשר זכאות לקצבה חודשית מחברת הביטוח, דבר המעיד על חוסר יכולתו להתפרנס בשלב זה.

האב מספק את כלל צורכי הקטינים בזמן בו שוהים עמו, ובאשר לקטין הצעיר, הרי שמדרגת הגיל הנזכרת בבע"מ 919/15 יוצרת חוסר צדק.

האב משלם על מרבית ההוצאות שאינן תלויות שהות והאם נהנית מהטבות כאם חד הורית.

האם לא הצליחה להוכיח את הוצאות הקטינים להם עתרה בכתב התביעה (וראה עדותה בעמ' 33 לפרוטוקול הדיון), אף עולה כי אלו נטענו על ידה בהגזמה.

משאין בית המשפט צריך לעסוק בניחושים והשערות, יש לפסוק על דרך האומדנה.

הצדדים לא היו מעולם משופעי אמצעים ובגדרי יכולתם כלכלו את ילדיהם.

יש לקבוע כי באשר לצרכים תלויי שהות, כל אחד מההורים ישלם הוצאות אלו בעת שהיית הילדים עימו, כפי פסיקת בע"מ 919/15.

באשר לצרכים שאינם תלויי שהות, כגון ביגוד, הנעלה, שירותי רפואה ועוד, על ההורים להתחלק בהתאם ליחס הכנסותיהם, אולם מאחר ונדרש הורה מרכז עבור הוצאות אלו, ולאור העובדה כי האב הוכיח שהוא אשר דואג לחלק מהוצאות החינוך, הרפואה והפנאי, ועיקר הטיפול בנושאים אלו נעשה על ידו, יש לקבוע כי כל אחד מההורים ישלם ישירות לידי איש הטיפול הנדרש, כגון קייטנה, חוג או כל הוצאה אחרת הנדרשת לילדים. האם אינה נחשבת כהורה מרכז.

האם עובדת ב....., עבודה המניבה לה הכנסה בת כמה אלפי שקלים לחודש, הכנסה אשר אינה מדווחת לרשויות המס ואף הוסתרה מעיני בית המשפט.

בנוסף, מבצעת קידום אתרים באינטרנט.

האם בעלת השכלה אקדמאית ב....., עבדה במקצוע זה ב..... בישראל והשתכרה סך של 5,000 ₪. האם העידה כי עבדה ב....., עבדה בחברת ... ובחברת "..." בה השתכרה סך של 15,000 ₪ נטו, גם ב.....

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

1 והשתכרה שכר משתנה בסך 8,000 – 10,000 ₪ לחודש. אין כל סיבה כי האם לא תשוב לעבודתה
2 משכבר הימים.

3
4 האם צירפה תלוש שכר בודד בעבור עבודתה ב....., המעיד על הכנסה בסך 4,000 ₪ לחודש ממספר
5 שעות עבודה מועט.

6
7 האם לא טרחה לצרף אישור רפואי כזה הגורם לה להגבלות מסויימות לעבוד, כך גם טענתה לקבלת
8 נכות כללית לא הוכחה שכן לא צורף אישור.

9
10 לאור האמור וכן נוכח העובדה כי האם אינה עובדת במשרה מלאה על אף שלא הוכיחה כל מניעה
11 אובייקטיבית לעשות כן, יש להעמיד את פוטנציאל השתכרותה על סך 10,000 ₪ נטו.

12
13 האב סובל ממחלת, מחלה הגורמת לו לעייפות וחוסר יכולת לעבוד, אשר החמירה בשנת 2019,
14 להוכחת אלו צורפו אישורים רפואיים.

15
16 האב ... במקצועו, אינו עובד בימים אלו, העסק אותו ניהל נסגר ואין לו כל עסק בחו"ל.

17
18 האב חייב להוריו סך 100,000 ₪, בניגוד לאם אין לו פיקדונות בבנק, הוא פדה קרן השתלמות שכן
19 נשאר ללא הכנסות ובעלותו אופנוע ורכב שרכש בסך 20,000 ₪.

20
21 מדו"ח מס הכנסה לשנת 2018 אותו צירף, עולה כי הכנסתו עמדה על 10,500 ₪, הכנסה הכוללת את
22 עבודתו כשכיר וגם את עבודתו מעסק.

23
24 ההכנסות הגבוהות להן טוענת האם, הינן תולדה של מענקי הקורונה, שכן אם היו לו הכנסות כלשהן,
25 לא היה זכאי לקבל קצבה מחברת הביטוח בדבר היעדר יכולת השתכרות, וניסיונה להציגו כבעל יכולת
26 כלכלית גבוהה לא הוכח על ידה. האב לא הסתיר דבר באשר להכנסתו.

27
28 האב מקבל קצבת נכות זמנית מחברת הביטוח ה"פניקס" בסך של כ – 8,500 ₪ לחודש, מלבדה אין
29 לו כיום כל הכנסה נוספת - לא כשכיר, לא כעצמאי ולא מביטוח לאומי, וגם אם יקבל קצבה מהביטוח
30 הלאומי הרי שזו תהיה בסך 2,000 ₪ והכנסתו לא תעלה מעל 10,500 ₪.

31
32 האב שכר דירה הולמת הקרובה יותר לבית הספר, בעלות שכר דירה בסך 6,000 ₪"ח, את עלותה בשנה
33 הראשונה שילמו הוריו, גם לו הוצאות אחזקת דירה משעה שהקטינים שוהים מחצית מן הזמן עימו,
34 וכל חיוב נוסף יביאו לכדי פת רעב.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

לסיכום מבקש האב לפטור אותו מתשלום מזונות החל מחודש דצמבר 2020 ואילך, שכן עד אז קיבל מענקי קורונה והצליח לעמוד במזונות הזמניים כפי שנפסקו, וממועד זה יש לקבוע כי שני ההורים יישאו בחלקים שווים ביניהם בהוצאות רפואיות חריגות אשר אינן מכוסות על ידי קופת החולים ובהוצאות החינוך על פי דרישת מערכת החינוך.

דיון והכרעה

בטרם אדון בטענות הצדדים לגופן, אסיר המחלוקת באשר לטענת האם למזונות אשה שכן ביום 10/12/2020, בפתחו של דיון ההוכחות, משהאם הודיעה כי חפצה להתגרש (בעניינם של הצדדים התרת הנישואין), הורתי כי שאלת מזונותיה, מזונות אשה, הפכה לבלתי רלוונטית.

אמשיך ואתייחס לעניין דתם של הצדדים, המשליכה על עניין החיוב במזונות, ואומר כבר עתה כי טענת האב בעניין זה דינה להידחות ואסביר.

כאמור, האב הינו יהודי ואילו האם חסרת דת.

האב טען כי משלא חל על הצדדים הדין האישי, יש לפסוק המזונות בהתאם לחוק המטיל חובה על שני ההורים לספק את צרכי ילדיהם מבלי להעדיף הורה זה או אחר ומכאן כי יש לפטור את האב מתשלום כלשהו בעבור מזונות הקטינים.

סעיף 3 לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט – 1959 (להלן: "חוק המזונות") קובע כך :

"(א) אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלה.

(ב) אדם שאינו חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, או שלא חל עליו דין אישי, חייב במזונותיהם, והוראות חוק זה יחולו על מזונות אלה."

שאלת השוויון בזכותם של קטינים למזונות היא הנחבאת מאחורי טענות האב.

במילותיי שלי אומר כי האב למעשה מבקש לקבוע, כי קטין ששני הוריו יהודים, יוכל לסמוך לעולם על כך שבאין נסיבות מיוחדות יזכה הוא לפסיקת מזונות כלשהם ולו בסך ההכרחי, אך חברי, בן לאחד מהוריו חסר הדת, לא יוכל כך לסבור, שהרי נולד הוא ללא דין אישי.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

צודק האב בסוברו כי הקטינים אינם חוסים תחת הגנת הדין האישי וכי מזונות הקטינים נפסקים כנובע מהוראות סעיף 3(א) לחוק המזונות, אך מכאן ועד להפטרת האב מחיוב המזונות משמדובר בקטינים חסרי דת, הדרך עודנה ארוכה.

כבר לפני מספר שנים כתבתי באחד מפסקי הדין את דעתי בעניין, וכך:

48". הרי ברור לכל, הן לזה המעיין בבע"מ 5750/03 [פורסם בנבו] תק-על 2005(2) 2560 המכונה "הלכת אוחנה", הן לזה המעיין בבע"מ 2433/04 [פורסם בנבו] תק-על 2005(4) 41 (הלכת צינבוי), הלכות אשר עסקו בפסיקת מזונות כפי יחס הכנסות ההורים, והן בפסק דינה של כבוד השופטת שטופמן בע"מ (ת"א) 1052/05 (להלן: "הלכת ס.מ.") אשר ניסתה ליישב בין הלכות צינבוי ואוחנה לבין הצווי לפעול ע"פ הדין האישי, כי קיים בדין שלנו הבדל בין קטין הזכאי למזונות מכוח החוק (סעיף 3א') אל מול קטין הזכאי למזונות מכוח הדין האישי.

49. את הפער הבלתי רצוי ניסו הן שופטי ביהמ"ש העליון (בהלכות צינבוי ואוחנה) והן שופטי ביהמ"ש המחוזי (גם בהלכת ס.מ. וגם בהלכת פלוני) להמעיט במידת האפשר.

50. זוהי רוחה של הלכת פלוני, זו רוחה של הלכת ס.מ. זו גם רוחן של הלכות צינבוי ואוחנה כל אחת בסוגיה אשר הובאה בפניה.

51. כעת גם ברור, מדוע אין דעתי (גם לא דעת שופטי הלכת פלוני) כדעת הנתבע ולפיה הלכת פלוני מחייבת אותי לערוך חשבון אריתמטי סתמי הקובע צרכים ויחס הכנסות ללא כל שיקול נוסף.

52. מאליו ברור, כי אנהג עפ"י הוראות ביהמ"ש המחוזי בהלכת פלוני ואדון בשאלת חלוקת הנטל בין ההורים ואולם יכול ובאה השעה לומר בפה מלא, כי משמעות חוק יסוד כבוד האדם וחירותו והפסיקה אשר באה בעקבותיו, אינה השגת שוויון ע"י פגיעה בדין האישי, אלא השוואת אלו שאינם נהנים מן הדין האישי לאלו הנהנים ממנו, כל עוד מדובר בפסיקת מזונות לקטינים (במילים אחרות, האחדת הפסיקה לקריטריונים שבדין האישי במקום התעלמות ממנו).

יחודו של קטין

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

53. בשורה אין סופית של דברי חקיקה ופסיקה, ניתן לקטין מעמד מיוחד ומועדף, אדגים רק מעט, מאלו הקשורים לענין שבפני ובהם:

א. אי כפיפותו, לרוב, של קטין להליכי מזונות אשר ננקטו בביה"ד הרבני.

ב. חיוב הורה לנהוג בקטין במסירות (ראה חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות).

ג. חיובו של ביהמ"ש לדאוג לצרכי קטין גם ביוזמתו.

ד. הגבלת זכות הורה עת עושה הוא בנכסי קטין.

ה. קיום עקרון מועדף של "טובת הילד".

ו. עצם התפתחות פסיקה המכירה במזונות הכרחיים (וראה ע"מ(י.ד.) 789/05 [פורסם בנבו] תק-מח 2006(1) 1859) כאשר מונח מקביל אינו קיים במזונות זכאי אחר כגון מזונות אשה.

במילים אחרות אומר כי על הדין שלנו חולשת הבנה בדבר דאגה לקטין כעקרון על. לעקרון זה צריכה התוצאה המשפטית לשאוף. מעין נגזרת של עקרון טובת הילד.

54. המעמד המועדף וההגנה החוקית העודפת הקיימת לקטין אינה נתונה רק ל"ילדי הדין האישי" היא נתונה לילדים כולם, ובמילותיו של חברי השופט אסף זגורי לענין מהותם של מזונות הכרחיים:

"סכום מינימום זה עמד ועומד למבחן עשרות פעמים מדי יום בבתי המשפט השונים לענייני משפחה בישראל ומשמש כלי עזר ואבן בוחן לקביעת מזונותיהם של קטינים באשר הם. ודוק, בין אם מדובר בקטין יהודי, מוסלמי, נוצרי, דרוזי או חסר דת – השימוש בפסיקת המינימום הינו עיוור צבעים ודתות. שכן צרכי הבסיס של ילד אינם משתנים רק בשל השתייכותו הדתית.

סכום המינימום אינו אלא תחשיב ממוצע של צרכי קיום ברמת המינימום שבלעדיהם אין קיום אנושי לקטין" (ראה תמ"ש(נצרת) 5151/06 ש.א. נ' א.א.) [פורסם בנבו].

שוויון ומניעת אפליה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

55. סייע לי הנתבע בכך שביקש ואף דרש כי את פסק דיני אתן בהתייחס לחוק יסוד
כבוד האדם וחירותו, ולא רק להלכת פלוני.

56. הנתבע דיבר במונחים של שוויון (תוך שהוא מכוון לשוויון חלוקת הנטל בין הורים)
אך עקרון השוויון חל גם בין הילדים הבאים לפתחו של ביהמ"ש.

57. בפתח הדברים חפצתי, בעשיתי לרגע קט שימוש בעקרונות מורשת ישראל עפ"י
חוק יסודות המשפט התש"מ - 1980, לבדוק שמא במקורותינו מצוי דבר מה שיש
בו לסייע בידי.

58. ובפותחי את ספר הספרים, נמצא לי פרק ט"ו בספר במדבר (פרשת שלח) ובו
נאמר מפסוק 27 ועד 29:

"ואם נפש אחת תחטא בשגגה והקריבה עז בת שנתה לחטאת
וכפר הכהן על הנפש השגגת בחטאה בשגגה לפני ה' לכפר עליו
ונסלח לו. האזרח בבני ישראל ולגר הגר בתוכם תורה אחת יהיה
לכם לעשה בשגגה".

ובספר דברים (פרשת כי תצא) בפרק כ"ד בפסוק 17, נאמר:

"לא תטה משפט גר יתום ולא תחבול בגד אלמנה".

והכל בבחינת תורה למשה מסיני.

59. בין שאר תוצאותיו של פסה"ד בע"א 30 7038/93 פ"ד נא (2) 577 מצאנו:

א. הפקרת אדם למחסור ורעב היא פגיעה בכבוד האדם.

ב. כאשר עלולה להישלל זכות אדם לתמיכה כלכלית ראויה למרות נזקקותו
המוכחת תוטל, מכוח חוק יסוד כבוד האדם וחירותו, חבות מזונות זאת
אפילו באין הוראה מפורשת בחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות).

60. ואם קיימת חובת פסיקה באין זכות נובעת מהחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות),
קל וחומר שחובת הפסיקה קיימת כאשר מורה החוק על פסיקת המזונות. ואומר,
כי כך הם פני הדברים גם כאשר ישום דווקני של סעיף 3א' לחוק לתיקון דיני
משפחה (מזונות) יביא לפסיקת מזונות זעומה, או לתוצאה שאין הדעת נוחה ממנה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

61. אמר בימ"ש זה, אגב תמ"ש(ת"א) 53570/97, (לא פורסם) [פורסם בנבו] כי נסיבות הבאת קטין לעולם אינן משליכות מאום על החיוב במזונותיו. אפילו פטור שנתנה אם, לאב, מחיוב המזונות הוא בבחינת מעשה הנוגד את תקנת הציבור וגם מי שאינו עובד חייב לזון את ילדו.

62. הבה נאמר את הדברים כפשוטם. לטעמי, כאשר אין נסיבות חריגות במיוחד, תהא דרישה לפסיקת מזונות בסך שהוא נמוך מהכרחי בבחינת העדר תום לב, פגיעה בזכותו של קטין לשוויון וככזו גם מנוגדת לתקנת הציבור.

63. אמר אגב תמ"ש(ת"א) 24650/02 (פורסם בנבו) השופט יהודה גרניט:

"מן הראוי שלפחות בענייני מזונות קטינים יהיה במדינת ישראל דין טריטוריאלי אחיד, לכל האוכלוסיה, ללא הבדל דת, השתייכויות לאומיות שונות ומין".

63. אלא שלעניין אותה הלכה (הלכת ד.ע.) מחלוקת לי עם כב' השופט גרניט. זה סבר כי הדין האישי צריך לסגת בעבור כל ילדי מדינת ישראל כולה, מפני סעיף 3א לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות) ואילו אני סבור כי הדין האישי דין הוא. מעמדו שמור לו בצו המחוקק והשוויון צריך לצמוח מהשוואת זכויות הילדים כולם לאלו הניתנות בדין האישי ולא מביטול הזכויות הקיימות בדין האישי.

64. והדברים מתיישבים לא רק עם רוח הדין ואינם סותרים את לשון החוק אלא גם עם מדיניות שיפוטית רצויה של מניעת אפליה. ובהשאלה אביא דבריה של כב' השופטת דורנר בבג"צ 6973/03 פ"ד נח (2) 270, כפי שציטט כב' השופט גרניט בהלכת ד.ע.:

"מן הדין לפרש את ההוראות ולהפעילן לאור החזקה הפרשנית לפיה תואמות הן לא רק את הזכות לחינוך... אלא את עקרון השוויון".

65. הפועל היוצא הוא שיש לקרוא אל תוך הלכת פלוני את המובן מאליו ולפיו, בסופו של יום גם לאחר יישום כל עקרונות הלכת פלוני, לא יפסק סך שהוא נמוך מן הסך ההכרחי באין הצדק מעשי לכן, בדיוק כשם שלא יפסק סך נמוך מן ההכרחי לזכאי עפ"י הדין האישי באין הצדק מעשי לכך.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

66. הלכת פלוני קבעה את הדרך בה יש לפסוק מזונות עפ"י סעיף 3 א' לחוק ואין לקרוא לתוכה היתר לפסוק סך הפוגע בכבוד האדם בעקרון השוויון או בעקרון תום הלב המשתרע על דיני המשפחה כולם (ראה ע"א 700/81 פז נ' פז, פ"ד לח (2) 736).
(ראה: תמ"ש (תל אביב – יפו) 10-11-25361 י. ד. ואח' נ' י. ח. {פמ"מ – 24/5/2011}).

האב עצמו הציע כי במקרה זה ניתן להשתמש בעקרונות הלכת 919/15, אך שעה שאחד מן הקטינים עודנו צעיר (כבן 3.5 שנים), הרי שלנוחותו טען כי, מדרגת הגיל המוזכרת בהלכת 919/15, יוצרת אי צדק, במילים אחרות, האב מבקש "לאכול העוגה ולהשאירה בשלמותה".

אעבור כעת לדון במזונות הקטינים בהתאם לעקרונות המותווים בפסיקה וכפי נסיבות המקרה אשר לפני.

כאמור, הלכת בע"מ 919/15 (ראה: בע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית {פמ"מ – 19/7/2017} {להלן: "הלכת 919/15"}) שינתה את פסיקת מזונות קטינים מעל גיל 6 שנים המצויים במשמורת משותפת, במסגרתה נקבע כי בגילאי 6 – 15 שנים, חבים שני ההורים באופן שווה במזונות ילדיהם מדין צדקה, תוך שהחלוקה ביניהם תקבע על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה וחלוקת זמני השהות.

עוד נאמר ב"הלכת 919/15" כי על הערכאה הדיונית להתחשב בנסיבות כל מקרה ומקרה, ולא להיצמד בהכרח לתחשיב מתמטי לצורך קביעת שיעור השתתפותו של כל הורה במזונות הקטינים. די בעצם בכך שההלכה לא יצרה פטור אוטומטי מתשלום מזונות במקרה של משמורת משותפת כדי לדחות כל טיעון לדחייה על הסף.

בבוא בית המשפט להכריע בשאלת נטל חלוקת הנשיאה של הורים במזונות ילדים קטינים בגילאים שבין 6 – 15 שנים, על בית המשפט לאזן באופן ראוי בין ארבעה משתנים:

- הערכת וקביעת צרכי הילדים לפי רמת החיים שהורגלו ערב הפירוד (צרכים תלויי שהות הכוללים מדור ואחזקתו, צרכים שאינם תלויי שהות וצרכים חריגים).
- יכולתם הכלכלית של הורי הקטינים מכלל המקורות העומדים לרשותם, כולל שכר עבודה.
- קביעת יחסיות ביכולתם הכלכלית של ההורים, זה מול זה. נתון זה רלוונטי ביחס לצרכים שאינם תלויי שהות ולצרכים החריגים.
- חלוקת זמני השהות בפועל של כל אחד מההורים עם הקטינים (שקלול הוצאות תלויות שהות, ביחס יכולתם הכלכלית של שני ההורים וקביעת גובה החיוב בהתאם).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

(ראה: עמ"ש 14612-10-16 פ. ב. נ' א. ב. {פמ"מ – 20/12/2017} {להלן: "עמ"ש 14612-10-16"}).

משמורת וזמני השהות

בעניין זה אשר לפני, נקבעה משמורת הקטינים כבני 11.5 וכמעט 4 שנים כמשמורת משותפת בידי שני ההורים, הן בהתאם להמלצות תסקיר שירותי הרווחה מיום 19/1/2020 והן בהסכמת הצדדים, עת התקיים דיון בעניינם.

זמני השהות שוויונים אצל כל אחד מההורים, כמפורט:

אצל האם – ימים ג', ד' מתום המסגרות ועד למחרת.

אצל האב – ימים ב', ה' מתום המסגרות ועד למחרת.

יום א' מתחלף בין ההורים.

סופי שבוע – לסירוגין בין ההורים, מיום ו' בתום המסגרות ועד ליום א' למסגרת החינוכית.

צרכי הקטינים

האם כאמור עתרה בכתב תביעתה למזונות עבור הקטינים בסך 4,450 ₪, על פי הפירוט הבא: כלכלה ומזון – 1,000 ₪ לכל קטין, ביגוד והנעלה – 350 ₪ לכל קטין, פעילות העשרה – 150 ₪ לכל קטין, אינטרנט וכבלים – 300 ₪ בעבור הבן הבוגר, סלולרי – 50 ₪ בעבור הבן הבוגר, מוצרי הגיינה – 400 ₪ לכל קטין וסעיף "שונות" בסך 400 ₪ לקטין הצעיר, אותו פירטה בסיכומייה ככולל דמי כיס, הוצאות יום הולדת והוצאות דחופות בלתי צפויות.

ראשית אומר כי אין אני יודע אלו דמי כיס ניתנים לילד אשר טרם מלאו לו 4 שנים.

שנית, אין אני יודע מה כולל סך 400 ₪ בעבור מוצרי הגיינה לקטינים אלו (בנים) בני גילם.

בנוסף לצרכים אלו, עתרה האם להוצאות חינוכיות והוצאות רפואיות שאינן מכוסות על ידי סל הבריאות, בהן יש לחייב את האב במחצית מעלותן.

למעשה, האם לא פירטה את צרכי הקטינים בחלוקה לצרכים תלויי שהות ואלו שאינם תלויי שהות, כמתחייב בפסיקה.

בסיכומים אותם הגישה האם, ביקשה היא לקבע את החלטת בית המשפט בעניין המזונות הזמניים, בסך 4,800 ₪ לחודש כולל מדור ואחזקתו, אם תקבל מענק מהביטוח הלאומי, יופחת המענק מסכום חיוב האב, ולאור פער ההכנסות בין הצדדים, יש להטיל החיוב במזונות הקטינים במלואו על האב והאם אינה צריכה לשאת בחלק מהם.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

האם צירפה אסמכתאות, מהן ניתן ללמוד כי מבצעת רכישות רבות ובסכומים גבוהים בעבור מזון, אם כי לא כולן מצביעות על שימוש בכרטיס אשראי זהה, חלקן אף ללא פרטי אמצעי התשלום (ואיני מתכוונן לתשלום מזומן), חלקן יום אחר יום, רכישות זניחות מ"סופר פארם", קבלות בודדות נוספות אשר אף לא אחת נסובה על שמה וקבלות נוספות בעבור תשלומים על הקטינים, אך אלו שולמו על ידי האב.

מאלו, אין ללמוד דבר מהן הוצאות האם, קל וחומר הוצאות הקטינים מהן. גם כשנשאלה בחקירתה אודות ההוצאות וגובהן, לא עלה בידה ליתן הסבר המניח את הדעת.

וכך מעדותה לפרוטוקול הדיון מיום 10/12/2020, החל מעמ' 34 :

ש. אילו מוצרי היגיינה ותכשירים את קונה ל... ב- 400 ₪ בחודש?
ת. שמפואים, כל מה שצריך. גם היו טיפולים, עכשיו הוא לא משתמש בטיפולים. גם קניתי מכונת גילוח ואני מספרת אותם לבד והזמנתי את זה ב- 50 דולר כל חודש מחו"ל.
ש. אין לך אישורים להראות לי על 400 ₪ בחודש?
ת. יש לי את ההוצאות שלי של כרטיס האשראי.
ש. איזה הוצאות שונות את מבקשת עבור ... בסך 300 ₪ בחודש?
ת. בגדים ונעליים, שאני קונה.
ש. אבל זה ביקשת בנוסף.
ת. זה תדברי עם חייקין.
ש. לבית המשפט: בסעיף 28ב' לכתב התביעה נתבע לחוד ביגוד, עוד עם סוגריים של ממוצע חודשי. בסעיף 29א כתוב "שונות". מה הן אותן "שונות"?
ת. לדוגמא צעצועים, ספרי התפתחות שיש לי לא מעט גם ברוסית וגם בעברית, אני קונה פלסטלינות, כל מיני דברים.
ש. לבית המשפט: בסעיף 29ט' דווקא כתוב "פעילויות העשרה" שזה "בולע" מה שאמרת עתה. מה זה "שונות"?
ת. פעילויות זה חוגים, יש פעילויות גם בבית.
ש. לבית המשפט: חוגים לא, כי בסעיף 31ב' גבירתי מבקשת חוגים. ניסיון רביעי, מה זה "שונות"?
ת. לקנות לילד גלידה, ללכת איתו לפארקים.
ש. לבית המשפט: לגבי גלידה, כתוב "מזון – 1,000 ₪". זה לא "בולע" גלידה? תובע אדם "שונות" בסך 300 ₪ לחודש. מסתבר של... אין "שונות", לקטן יש "שונות" ואיש לא מבין מה זה ה"שונות". מה זה "שונות"? גבירתי חתמה על תצהיר, אישה אינטליגנטית. מה זה "שונות"?

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

ת. כשכתבנו את התצהיר אז היו טיטולים, מגבונים. אני לא יודע אם זה נתפס מוצרי היגיינה או שונות.
ש. לבית המשפט: ל... בן ה- 10 כתוב "מוצרי היגיינה, משחות ותכשירים" וגם לקטן יש. ניסיון שישי – מה זה "שונות"?
ת. אז בסדר. אני לא יודעת מה זה "שונות" ואני לא יודעת לכתוב כתב תביעה, אז כתבנו "שונות".

ש. כשאת מבקשת מוצרי היגיינה, משחות ותכשירים ב- 400 ₪ לילד הגדול, ל..., באיזה משחות הוא משתמש?
ת. משחות נגד פצעים, סבון פנים. הוא מבקש דיאודורנט.
ש. כל חודש 400 ₪?
ת. מגבונים.
ש. כל חודש 400 ₪?
ת. אני לא יודעת להגיד בדיוק. 200 ₪, לא יודעת.
ש. אבל ראיתי שאת קונה את אותם מוצרים בסופר.
ת. לא, אני קונה ב"סופר פארם" לפעמים. גם היתה להם מחלת עור של הילדים בגלל הבריכה שהוא לוקח אותם,
ש. לבית המשפט: אבל זה 800 ₪ בחודש, זה 10,000 ₪ בשנה משחות. את מוציאה משחות ודיאודורנט בסך 10,000 ₪ בשנה?
ת. לא".

האב אף הוא צירף קבלות רבות בגין רכישות מזון, מהן עולה כי מוציא סכומים לא מעטים בעבור רכישות מזון, אם כי גם מהן לא ניתן לדעת מהן הוצאותיו שלו ומהן הוצאות הקטינים.

רכיב המדור ואחזקתו נכלל בגדר צרכי הקטינים, צרכים תלויי השהות (ראה: "עמ"ש 14612-10-16").

האם שוכרת דירה ב... בעלות 5,000 ₪ לחודש, ולטענתה מוציאה עוד כ- 3,000 ₪ לכל חודש בעבור הוצאות אחזקת המדור (סעיף 21 לכתב תביעתה). האם לא פירטה, וצירפה אסמכתאות המעידות על תשלומי חשבונות כמפורט:

הסכם שכירות מיום 6/2019, ממנו עולה כי סך דמי השכירות הינו בגובה 5,000 ₪ לחודש, אם כי לסיכומי התשובה צירפה חוזה שכירות חדש, אליו עתידה לעבור להתגורר (בעיר) בגובה 5,400 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

חשמל – 742 ₪ בעבור חודשיים, ארנונה – 1,800 ש"ח (ממוצע) בעבור חודשיים, מים – 250 ₪ בעבור חודשיים (חלקן של הקבלות מן התקופה עוד הצדדים התגוררו יחדיו).
בסיכומים, עידכנה את סך זה לסכום של 2,420 ₪ לחודש.

האב עזב את דירת הצדדים בחודש נובמבר 2019 (לערך) ועבר להתגורר בשכירות בדירה ב....

האב צירף חוזה שכירות מחודש 11/2019 ממנו עולה כי סך תשלום שכר הדירה עומד על 6,000 ₪, צורפו אסמכתאות המעידות על תשלומים בעבור אחזקת הבית, כגון חשבון חשמל – 491 ₪ בעבור חודשיים, מים – 174 ₪ בעבור חודשיים, ארנונה – 561 ₪ בעבור חודשיים, קבלות נוספות נסרקו באופן מושחר שאינו ניתן לקריאה.

הלכה פסוקה היא כי תביעת מזונות היא ככל תביעה כספית אחרת, אותה יש לבסס ולהוכיח ככל תביעה בראיות ובאסמכתאות, ואם רכיביה לא הוכחו, אזי יש בידי בית המשפט לדחות את התביעה (וראה: ע"א 130/85 כהן נ' כהן, מ(1) 69 {פמ"מ – 20/1/1986}).

פסיקת מזונות ללא שהובאו ראיות מספקות לביסוס היקפם של הצרכים, למצער לחלקם, מוכרעת בסופו של יום במקרים הללו כפי שיקול דעתו של בית המשפט ולפי אופן הצרכים הסביר והראוי ולא דווקא על פי המפורט בכתב התביעה (וראה: ע"א 93/85 שגב נ' שגב, לט(3) 822 {פמ"מ – 31/10/1985}).

סכומי מזונות קטין, אלו ההכרחיים, עודכנו בפסיקה לסך שבין 1,600 ₪ (ראה: עמ"ש (ת"א) 46291-01-16 פלונית נ' פלוני {פמ"מ – 9/10/2017}), לבין סך של 2,250 ₪ לקטין המתגורר בשני בתים, נוכח הכפילויות הנדרשות בחלק מהוצאותיו (ראה: רמ"ש (מרכז) 59188-10-18 י. נ. א. נ. {פמ"מ – 25/10/2018}).

בהתאם ל"הלכת 919/15", יש להבחין בין צרכים תלויי שהות ובין צרכים שאינם תלויי שהות וכן בין צרכים חריגים (ראה גם: "עמ"ש 14612-10-16").

צרכים תלויי שהות הינם צרכים שכל הורה נושא בהוצאתם בעת שהקטינים נמצאים אצלו. צרכים אלו כוללים מזון, מים, הסעות ובילויים, מוצרי היגיינה (ראה: "הלכת 919/15"), וכן הוצאות בגין שימוש באמצעי התקשורת השונים ומחשוב.

מכאן כי יש להעמיד את צרכי הקטינים, צרכים תלויי שהות על סך 1,200 ₪ לחודש עבור כל אחד מן הקטינים (לא כולל הוצאת מדור ואחזקתו), ובסה"כ 2,400 ₪ עבור שני הקטינים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

בצרכים שאינם תלויי שהות יש לכלול ביגוד, הנעלה, שירותי רפואה בסיסיים, מתנות לימי הולדת, תרבות ופנאי ועוד (ראה: "הלכת 919/15", לעיל). במקרה זה שלפני, אני מעמיד את צרכי הקטינים שאינם תלויי שהות על סך 800 ₪ לכל קטין, ובסה"כ 1,600 ₪ לשני הקטינים.

סה"כ צרכי כל קטין הינם בסך 2,000 ₪ לחודש.

סה"כ הוצאות המדור ואחזקתו כדלקמן:
לאם – 5,400 ₪ בעבור מדור וסך כ – 1,400 ₪ הוצאות אחזקת מדור לחודש, ובסה"כ 6,800 ₪.
לאב – 6,000 ₪ בעבור מדור וסך כ – 600 ₪ הוצאות אחזקת מדור לחודש, ובסה"כ 6,600 ₪.

חלקם של הקטינים בהוצאה זו הינו בסך 40%, קרי בבית האם 2,720 ₪ ובבית האב 2,640 ₪ (וראה: ע"א 52/87 הראל נ' הראל מג(4) 201 {פמ"מ – 12/10/1989}).

הכנסות האם

האם טענה כי אינה עובדת לאחר שהתפטרה ממקום עבודתה בעקבות לידת הקטין הצעיר ומאז לא שבה למעגל העבודה, למעט חודש אחד בו עבדה ב... בו השתכרה לטענתה כ – 4,200 ₪. להכנסה זו יש להוסיף לטענתה את קצבת הקטינים מאת המוסד לביטוח לאומי בסך 293 ₪ ומעבר לכך אין לה מקור הכנסה נוסף. את הוצאותיה היא מכלכלת מפקדון אשר נמצא ברשותה.

מתלוש שכר מחודש 8/2020, אותו צירפה האם לתצהירה עולה כי השתכרה 670 ₪ בעבור 4 ימי עבודה בהם עבדה שעותיים ביום.

בסיכומי התשובה אותם הגישה טענה כי בשל חבלה אינה יכולה לעבוד יותר בעבודה פיזית (ה...). ולראשונה התייחסה, לאחר שהדבר עלה מטענות האב ומן העדויות (האב אף צירף אסמכתאות לכך), באשר להכנסתה הנוספת וטענה כי יש לדחות את טענת האב באשר להכנסתה מ... או קידום אתרי אינטרנט, אלא שהיא רק "מייעצת".
אומר כי אין זה משנה מה מכילה עבודתה בעניין זה, אלא שלא ניתן הסבר לגובה הכנסתה מעבודה זו.

אין בכוונתי להיכנס לטענות האב כי לאם מקצוע בו יכולה לעסוק או אף לחזור למקום עבודתה הקודם, שעה שאין בידו להוכיח באם מקום עבודה זה רלוונטי כלל.

האם צירפה אישור מאת המוסד לביטוח לאומי מיום 20/5/2020, ממנו עולה כי "בהתאם להצהרתה, נרשמת במוסד לביטוח לאומי כי אינה עובדת כשכירה או כעצמאית החל מיום 1/7/2018, ללא הכנסות מיום 1/4/2018.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

עוד צירפה האם אישור רפואי מיום 8/7/2020 ממנו עולה כי היא סובלת מגידול במוחה ומומלצת לניתוח וטיפול הקרנות.

עיינתי בדפי החשבון בעבור החודשים ינואר עד מאי 2020, ופירוט כרטיסי האשראי אותם צירפה האם ומצאתי כי לאם הוצאות לא מעטות בעבור בילויים, הוצאות גבוהות בכרטיסי האשראי בסכומים שבין 5,000 ₪ לבין למעלה מ- 10,000 ₪.

מצאתי גם משיכות מזומן בסכומים גבוהים. מצאתי גם תשלומים בעבור מסעדות ובתי קפה. מצאתי גם תשלום בעבור "מועדון ספורט אוניברסיטת תל אביב" בסך 8,490 ₪ אשר משולמים ב- 8 תשלומים.

הוסף לאלו את העלויות אשר מוציאה האם בעבור הוצאות מחייה, מדור ודומה והרי לך שאלו אינן תואמות את גובה הכנסתה.

מצאתי גם הפקדות שחלקן כפי הנראה מיוחסות לעניין הכנסתה הנוספת (בגין קידום אתרי האינטרנט ו....), ויכול אני לשער כי חלק מהכנסה זו משולמת בכספי מזומן.

עוד מצאתי מדפי החשבון הפקדות שנעשו מעת לעת, בסכומים כאלו או אחרים, לצידן נכתב בכתב יד כי ב"עבור רכישת ציוד ספורט".

מניח אני כי מי שהכנסתה, לטענתה, "אינה בעלת הכנסה", תתקשה להוציא סכומים לא מבוטלים (בלשון המעטה) בעבור שירותי עורכי דין ולא תפנה לקבלת סיוע משפטי.

משעה שהקטין הצעיר וכפי גילו מאפשר לאם להשתכר שכר מינימום במשק (ואני סבור כי לאם ישנה הכנסה ממקור לא ברור), בכל עבודה בה תבחר ואף תמצא, וזאת בהתאם לאם המטפלת בקטינים צעירים, הרי שאני מעמיד את גובה הכנסתה של האם על סך 5,300 ₪, שכר מינימום במשק, לכך אוסיף הכנסה נוספת בסך של כ- 1,700 ₪ בעבור עבודתה הנוספת וביחד עם קצבת המל"ל, הכנסתה החודשית עומדת להערכתי על סך של כ- 7,300 ₪ לחודש.

הכנסות האב

האב צירף אסמכתאות רפואיות המעידות על מצבו הרפואי הכוללות סיכום ביקור מיום 16/1/2020, ממנו עולה כי סובל ממחלת, מכתב מרופאה תעסוקתית מיום 5/8/2020 מקופת חולים מכבי המעיד כי הוא אינו כשיר לעבודתו ל- 12 חודשים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

עוד צורף על ידו מסמך מחברת ה"פניקס פנסיה" מיום 16/8/2020, ממנו עולה נכות זמנית בגובה 100% מיום 1/6/2020 עד ליום 31/12/2020 (צורפה הארכת התקופה עד ליום 30/6/2021), לפי הכנסה קובעת בסך 11,266 ₪, כאשר שיעור הכיסוי הביטוחי הינו בגובה 75%, וסכום הביטוח הינו בסך 8,449 ₪ לחודש.

לתגובתו לבקשה למזונות הזמניים צירף האב "הודעה על שומת מס הכנסה לשנת מס 2018" מיום 10/7/2019, ממנה עולה כי הכנסה המחוייבת במס הינה בסך 130,378 ₪ ל"בן הזוג הרשום", וסך 48,823 ₪ ל"בן/בת הזוג".

דו"ח רווח והפסד לשנה שנתיימה ביום 30/12/2019 הופק ביום 3/2/2020, ממנו עולה כי רווח נקי מותאם למס הכנסה – 162,960 ₪.

אסמכתא המעידה על בקשתו לסגירת העסק, אם כי עשה זאת רק ביום 6/9/2020.

האב צירף לתצהירו דפי חשבון ופירוט כרטיסי אשראי, מהם עולה כי קיימות הכנסות בסכומים השונים מאלו אשר להם טען, וכך למשל:

- הפקדות מ"סיוע לעצמאים" בסך 21,000 ₪ בחודש 9/2020.
 - הפקדה מחברת ה"פניקס פנסיה" בסך 14,705 ₪ מחודש 9/2020. יכול אני להניח כי סכום זה יכול וכולל הפרשי עבר, אך האב בחר שלא לצרף אסמכתא נוספת שיש בה להעיד על כך, כל שכן כאשר מדובר בקצבה המהווה 75% מן השכר.
 - משיכות מפקדון בסכומים שונים, מהן עולה כי גם לאב סכום כלשהו בפיקדון, ממנו מתנהל.
 - הפקדה בסך 7,500 ₪ מ"אלטשולר השתלמות" בחודש 8/2020.
 - זיכויים ממס הכנסה וביטוח לאומי בחודש 8/2020 בסכומים של למעלה מסך 9,000 ₪.
 - העברות/הפקדות לחשבון בסכומים הנעים בין 2,500 ₪ לסך 6,000 ₪ על פני כל החודשים, מהם עולה כי מדובר בסך ממוצע בגובה כ – 5,000 ₪ לחודש ואף יותר.
 - סיוע לעצמאים בסכומים נוספים בחודשים נוספים.
 - זיכוי מהבנק הבינלאומי בגובה 10,000 ₪.
- ועוד ועוד.

מאלו, מתקשה אני לסבור כי לאב אין הכנסה נוספת מלבד קצבת הנכות, ולא עומדת לרשותו הכנסה נוספת. די בסכומי ההפקדות לחשבון מהן ניתן ללמד כי מקור להן קיים, ודי מענקי הסיוע בעקבות הקורונה כדי ללמוד שבהתאם לגובהם, הרי שמשקפים סך הכנסה, כשעבד, ולא אוסיף.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

הוסף לכך את הוצאות כרטיס האשראי, גם הן גבוהות, וגם האב לא חוסך מכספו (בלשון המעטה) על בילויי מסעדות.

טענת האב כי הוריו שילמו עבורו את הוצאות שכר הדירה בשנה הראשונה ובכלל כי חב הוא להם סך 100,000 ₪, לא נתמכה באסמכתא כלשהי ולא הוכחה על ידו.

ספק בעיניי, אם כטענת האב הכנסתו היחידה היא בגובה 8,500 ₪ לכל היותר ובשל נכותו הזמנית אינו כשיר לעבודה כלל וכלל.

וכך מעדותו לפרוטוקול הדיון, בעמ' 40 :

ש" לבית המשפט: כמה עולה לך שכר דירה?

ת. עכשיו, השנה זה יהיה 5,000 ₪.

ש. לבית המשפט: ויש אופנוע?

ת. כן.

ש. לבית המשפט: כמה הביטוח של האופנוע?

ת. 3,000 ₪ נגיד. 4,000 ₪.

ש. לבית המשפט: איך כל ה"נס" הכלכלי הזה מתבצע ללא הכנסות?

ת. אני חייב להורים שלי כבר מעל 100,000 ₪."

ובעמ' 41 :

ש" לגבי הכנסות, כמה הרווחת נקי בחודש מאי 2020?

ת. אני לא זוכר בעל-פה (מעיין)

ש. בחודש מאי 2020 הרווחת 21,000 ₪ נקי נכנס לחשבון הבנק שלך.

ת. (מעיין)

ש. מה זה העברה כל הזמן?

ת. העברה מהחשבון העסקי. אבל הפסיקו להעביר לי כסף והחשבון סגור. אוכל

להוציא פירוט. החשבון סגור, אין בו כסף.

ש. לאן העברת את כל הכסף?

ת. שילמתי שכירות, מזונות, אוכל, את כל הדברים האלה. ממה שילמתי לעורכת

הדין?

ש. בכל ההפקדות שאני רואה את חשבון הבנק, איפה עשית משיכות? כי חשבון הבנק

הוא כביכול רק מקבל את הכסף ואתה מעביר. כאילו זה חשבון בנק למופת, אבל

איפה כאן הפעולות, המשיכות?

ת. הנה, כרטיסי אשראי, שיקים (מצביע על האסמכתא).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

- 1 ש. מה זה 9,000 ₪ שקיבלת?
2 ת. זה משיכת פיקדון, פק"מ.
3 ש. מה זה פק"מ?
4 ת. פיקדון קצוב.
5 ש. אז מדוע אני לא רואה כמה כסף יש לך בפק"מ?
6 ת. אין. אם זה נמשך אז כנראה שאין.
7 ש. לא. זו לא פעם ראשונה שאתה מושך.
8 ת. אין לי חסכונות, למעט מה שהצהרתי לכבוד בית המשפט.
9 ש. תסכים שב- 15 לספטמבר הפקדת לפק"מ 20,000 ₪, נכון?
10 ת. (מעיין) רשום חובה. אם כתוב אז כנראה שכן".

11
12 הדעת נותנת כי אדם, לצורך תשלום מזונות ילדיו, חייב למצות את פוטנציאל השתכרותו.

13
14 לאור האמור ומכלל הראיות כפי שהובאו ושעה שאני סבור כי האב, אם יחפוץ, יכול להוסיף הכנסה
15 להכנסתו זו, שעה שנכותו (הזמנית) אינה מונעת ממנו עבודה אשר אינה דורשת מאמץ פיזי, ומכאן אני
16 קובע כי הכנסת האב, על הצד הנמוך, עומדת על סך מוערך של כ - 13,500 ₪ נטו לחודש (8,500 ₪ +
17 5,000 ₪).

18
19 לפלא חשבונאי הוא בעיני, כיצד שוכר אדם, אשר טוען לאין הכנסה או להכנסה נמוכה, מדור בסך
20 5,000 – 6,000 ₪ לחודש, משלם הוצאות אחזקת בעלות נוספת של מאות שקלים, ואף אינו חוסך
21 בהוצאותיו האחרות, עם הכנסה לה טוען, וכך הדבר באשר לשני הצדדים.

22
23 על כרחי אני מסיק כי "המסתורין החשבונאי" מוביל למסקנה כי מקורות מימון נוספים לצדדים,
24 אותם בחרו הם שלא לחשוף.

25
26 בכלל אומר כי את דעתי על שניים אלו, באשר לתום ליבם הדיוני, כבר אמרתי באחד מן הדיונים (ראה
27 פרוטוקול הדיון מיום 4/8/2020), ואחזור שוב ואומר כי שניהם בחרו לנהל ההליך בחוסר תום לב,
28 שעה שבחרו הם שלא לבוא בידיים נקיות ואגב חטא לחובת הגילוי הנאות.

יחס הכנסות הצדדים

30
31 משהכנסתם הכוללת של הצדדים הינה בסך 20,800 ₪ (13,500 ₪ + 7,300 ₪), אזי יחס ההכנסות
32 ביניהם הינו 35% לאם (7,300/20,800) ו - 65% לטובת האב (13,500/20,800).

33
34 הקטינים כאמור במשמורת משותפת ושוהים עם הוריהם זמני שהות שווים.
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

ב"הלכת 919/15", נקבע כי על הערכאה הדיונית להתחשב בנסיבות כאלו ואחרות, ולא להיצמד בהכרח לתחשיב מתמטי לצורך קביעת שיעור השתתפותו של כל הורה במזונות הקטינים.

"אין מדובר בקביעת נוסחאות אריתמטיות נוקשות הקושרות בין הכנסות ההורים והיקף המשמורת הפיזית המסורה לכל אחד מהם לבין שיעור המזונות. פסיקת המזונות לעולם לא תסמוך אך על "המספרים היבשים" – אם לעניין נתוני ההשתכרות של ההורים, אם לעניין יחס השהייה אצל כל אחד מהם. בטרם יפסוק באופן סופי את סכום המזונות על בית המשפט להוסיף ולהתבונן היטב על התא המשפחתי שלפניו ועל נסיבותיו הפרטניות, ולהבטיח את חלוקת הנטל ההולמת ביותר תנאים אלה. הקביעה תהיה נטועה תמיד במכלול נסיבות העניין, כשיקול העל המנחה אותה הוא טובת הילד ורווחתו בבתי שני ההורים".

לנוכח נסיבות המקרה שבפני ולאור כל האמור, סבורני כי אין זה המקרה בו יש להיכנס להתחשבויות בין הצדדים על צרכיהם של הקטינים ולעשות שימוש בנוסחאות מתמטיות ככלי עזר לקביעת דמי המזונות.

ובכלל מקובלת עלי דעתה של כבוד השופטת י. שבח, סגנית נשיא בית המשפט המחוזי ת"א בעמ"ש (ת"א 32172-11-17 ע. ש. (קטינה) נ' נ. ש. (פמ"מ – 10/1/2019), לפיה צריך בית המשפט לפסוק דמי מזונות בראיה כוללת ולא על בסיס תחשיב מתמטי גרידא. (וראה גם: עמ"ש (מרכז) 11623-07-17 ד. ש. נ' מ. ש. {פמ"מ – 24.06.2018}).

מכאן, אני קובע כי במזונות הקטינים יישאו הצדדים כדלקמן:

האם תישא בסך 700 ₪ לכל קטין (35% מסך 2,000 ₪).

האב יישא בסך 1,300 ₪ לכל קטין (65% מסך 2,000 ₪).

מכאן כי על האב להעביר לאם את סך ההפרש הנוצר מכורח הפער בהכנסותיהם, בסך 300 ₪ בעבור כל קטין ובסה"כ 600 ₪ לחודש.

לסך זה הוסף את סכום המדור ואחזקתו, כדלקמן:

חלקם של הקטינים בבית האם הינו בסך 2,720 ₪, ובבית האב סך נוסף של 2,640 ₪, ובסה"כ

5,360 ₪ לחודש.

על האם לשאת ב – 35% מסך זה, אשר עומד על סך 1,876 ₪ לחודש, ועל האב שאת בסך 3,484 ₪

לחודש, ומכאן כי עליו להעביר לאם את ההפרש בסך 800 ₪, על מנת שהוצאה זו תהא שווה בשני

הבתים (5,360/2).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

סה"כ על האב להעביר לידי האם סך של 1,400 ₪ לכל חודש בעבור מזונות הקטינים, מדור ודמי אחזקתו (600 ₪ + 800 ₪).

כל זה יהא טוב ויפה עת יגיע הבן הצעיר לגיל 6 שנים, שכן עד אז טרם שינתה הפסיקה את חיוב המזונות, גם כאשר קטין מצוי במשמורת משותפת (וראה: "הלכת 919/15"), ולפיכך עד ימלאו לו 6 שנים, יישא האב בצרכיו ההכרחיים במלואם בסך 1,200 ₪ לכל חודש (חלף 300 ₪ אשר יחולו מגיל 6 שנים), אותם יעביר לידי האם כל חודש.

בהוצאות החינוך החריגות ובהוצאות הרפואיות שאינן מכוסות על ידי קופת החולים, יישאו הצדדים בהתאם ליחס הכנסותיהם – 35% האם ו – 65% האב.

משעה שיחסי הצדדים אינם יחסים של שיתוף, ברקע טענות אלימות, הסתה וניכור הורי, ומשעה שלאור היות הקטין הצעיר עדין כפי גילו וכן משעה שהליך בעניינו של הקטין הבוגר הוגש אך לאחרונה ואין אני יודע מה תהיינה השלכותיו אם בכלל (וראה הדברים אשר נאמרו בפרוטוקול הדיון מיום 28/1/2021 בעניין משמורת הבן הבוגר), סבורני כי אין זהו המקרה בו יש לקבוע מנגנון משותף לתשלום הוצאות הקטינים, אלו שאינן תלויות שהות, במקרה זה אשר לפני, ומכאן אני קובע כי מעבר לפירוט המזונות כפי שקבעתי, כל צד יישא בהוצאות הקטינים, ככל שיהיו, מעבר לאלו המפורטות.

החלטתי זו תהא בתוקפה מיום פסק דין זה ועד אז תעמוד החלטתי בעניין מזונותיהם הזמניים של הקטינים מיום 25/5/2020.

ניתנות בזאת ההוראות הבאות באשר לחיוב האב בתשלום דמי המזונות:

א. דמי המזונות ישולמו על-ידי האב ישירות לאם, בכל 1 לחודש ומראש, עד הגיע כל קטין לגיל 18 שנה ו/או עד שיסיים הלימודים בתיכון – לפי המאוחר מבין השניים.

בתקופת השירות הצבאי הסדיר ו/או השירות הלאומי יעמדו דמי המזונות על 1/3 משיעורם הקודם.

ב. תודיע האם לאב על רצונה בהפקדת דמי המזונות לחשבון הבנק שלה – תעביר לאב פרטי חשבון הבנק שלה ובמקרה כזה, תשלום דמי המזונות במועדם לזכות חשבון זה יחשב כתשלום תקין ובלבד שהאם לא הודיעה לאב על שינוי בפרטי החשבון או הבנק.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

ג. דמי המזונות ישולמו החל מיום פסק דין זה.

ד. דמי המזונות יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן ויעודכנו אחת ל-3 חודשים, ללא הפרשים רטרואקטיביים בין תקופה אחת לרעותה.

מדד הבסיס לחישוב יהא מדד החודש בו נפסקים דמי מזונות אלה כפי שפורסם, ב-15 לחודש טרם יום הדיון, אחריו והתחשיב ייעשה לעומת המדד הידוע בעת עריכת תחשיב ההצמדה.

ה. סכומי המזונות אשר הצטברו לחובת האב, אם נצברו, ישולמו על ידו ב-6 **תשלומים** חודשיים, שווים ורצופים החל מהתשלום הראשון למזונות ויחד עמו.

ו. סכומים שהאב שילם על חשבון המזונות, בכסף בלבד ולידי האם מיום הגשת התביעה וכנגד קבלות ו/או אסמכתאות – יכולים להיות מקוזזים על ידו.

ז. בנוסף לדמי המזונות וכחלק מהם, יישא האב סך 65% מסך ההוצאות הרפואיות החריגות שאינן מכוסות על ידי הביטוח הרפואי בו מבוטחים הקטינים ואילו האם תישא בסך 35% מהוצאות אלו.

באמירה הוצאות רפואיות חריגות נכללות אף הוצאות לטיפול אורתודנטי ו/או טיפול שיניים.

האב יישא ב- 65% מהוצאות בגין צהרון, זאת עד הגיע הקטין הצעיר לתום הלימודים בכיתה ג', ככל שקיים, ואילו האם תישא ב- 35% מהוצאות אלו.

האב יישא ב- 65% מתשלום עבור שיעורים פרטיים במקצועות: לשון, מתמטיקה ואנגלית, בהתאם להמלצת הגורם החינוכי, ואילו האם תישא ב- 35% מהוצאות אלו.

כן יישא האב ב- 65% עלות חוג אחד לכל קטין ובלבד שהסכום בו יחויב האב לא יעלה על סך של 150 ₪ לכל חודש, עבור כל קטין והאם תישא ב- 35% מהעלות.

ח. סכום שלא שולם במועדו יישא ריבית והפרשי הצמדה כחוק, בין היום שנועד לתשלום לבין הפירעון המלא בפועל.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

ט. קצבת הילדים מאת המוסד לביטוח לאומי תשולם לידי האם, שכבר חושבה בסך הכנסתה הכוללת.

סוף דבר

לא קיבלתי את תביעת האם במתכונת בה הוגשה ונאלצתי לקבוע את דמי המזונות לקטינים כפי אומדנה ובהתאם לעקרונות הפסיקה הקיימים.

פסק הדין משקף את המצב כיום דה פקטו וכפי החלטתי בעניין המשמורת וזמני השהות.

ברור לי כי יכול ומצב זה ישתנה לאור הנסיבות המתוארות בתביעה אותה הגיש האב ביום 29/12/2020 (תלה"מ – 20-12-65741) באשר לצמצום זמני השהות, בה אף קיימתי דיון, אך משעה שהורתי על הגשת תסקיר משירותי הרווחה וזה יוגש בתוך 3 חודשים, אם לא במועד מאוחר יותר, הרי שמעדיף אני ליתן פסק דין למזונות הקטינים, המשקף את המצב כיום.

ברי לכל, כי שינוי נסיבות מהותי כפועל יוצא משינוי המשמורת אם לאו, מאפשר לבעל דין לבוא בשעריו של בית המשפט ולטעון לעניין דמי המזונות.

משמצאתי בצדדים שניהם כחסרי תום לב דיוני, ועל אף שבנסיבות המקרה היה ראוי לחייבם בהוצאות לטובת אוצר המדינה, בחרתי שלא לעשות כן ואף לא לחייב אף אחד מן הצדדים בהוצאות למשנהו.

מתיר פרסום פסק דין זה ללא פרט מזהה כלשהו אודות הצדדים.

המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.

ניתן היום, י' אדר תשפ"א, 22 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-01-49131 ס. נ' ט.

ארז שני, שופט

- 1
- 2
- 3